

Теорія і методика професійної освіти

УДК 355.23:351.74:37.046

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19154300>

**Адаптація методик тактико-спеціальної підготовки фахівців сектору
безпеки до умов сучасних воєнних загроз**

Андрій Георгійович Слонь

НА СБ України

<https://orcid.org/0009-0005-3402-833X>

Прийнято: 02.03.2026 | Опубліковано: 21.03.2026

Анотація. У статті досліджено педагогічні засади адаптації методик тактико-спеціальної підготовки фахівців сектору безпеки (поліції, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, Державної служби з надзвичайних ситуацій) до вимог, зумовлених повномасштабною війною та сучасними воєнними загрозами. Визначено, що традиційні директивні підходи пострадянського зразка, орієнтовані на запам'ятовування жорстко регламентованих тактичних алгоритмів, не забезпечують належної підготовки до дій в умовах високого стресу, невизначеності та гібридних загроз. Педагогічна діагностика виявила системні проблеми чинних методик: значний розрив між навчальними сценаріями та реальними умовами бойових дій, надмірну теоретизацію, формалізм контрольних заходів та відсутність системного зворотного зв'язку. Обґрунтовано доцільність застосування компетентнісного підходу, принципів андрагогіки та циклу експерієнційного навчання Колба як теоретичного фундаменту оновлених методик. Проаналізовано сучасні педагогічні технології адаптації підготовки: симуляційне навчання із застосуванням VR/AR-тренажерів, навчання на основі сценаріїв (scenario-based

training), змішане навчання (blended learning) та модель підготовки інструкторів «train-the-trainer». Розкрито роль структурованого аналізу після вправ (after-action review) і принципу поетапного ускладнення завдань (scaffolding) у формуванні професійних компетентностей. На основі аналізу досвіду бойових дій 2022–2025 рр. та міжнародних програм підготовки (НАТО, Консультативна місія ЄС) визначено педагогічні умови ефективної адаптації методик в українських закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання. Окреслено інституціональні, матеріально-технічні та кадрові передумови модернізації системи підготовки. Обґрунтовано необхідність запровадження безперервного циклу оновлення навчального змісту за схемою «бойовий досвід – аналіз здобутих уроків – оновлення методики – апробація – зворотний зв'язок». Визначено подальші перспективи досліджень у напрямі стандартизації оцінювання ефективності адаптованих навчальних програм.

Ключові слова: тактико-спеціальна підготовка; педагогічні технології; сектор безпеки; симуляційне навчання; VR/AR-тренажери; scenario-based training; компетентнісний підхід; after-action review; андрагогіка; train-the-trainer.

Adaptation of Tactical and Special Training Methodologies for Security Sector Specialists to the Conditions of Modern Military Threats

Andrii Heorhiiovych Slon

National Academy of the Security Service of Ukraine

<https://orcid.org/0009-0005-3402-833X>

Abstract. The article examines the pedagogical foundations for adapting tactical and special training methods for security sector professionals (police, National Guard, State Border Guard Service, State Emergency Service) to the requirements imposed by full-scale war and modern military threats. It is established that traditional post-Soviet

directive approaches focused on memorizing rigidly regulated tactical algorithms fail to ensure adequate readiness for action under high stress, uncertainty, and hybrid threats. Pedagogical diagnostics revealed systemic problems in current methodologies: a significant gap between training scenarios and real combat conditions, excessive theorization, formalism in assessment, and the absence of systematic feedback. The expediency of applying the competency-based approach, andragogical principles, and Kolb's experiential learning cycle as the theoretical foundation of updated methodologies is substantiated. Modern pedagogical technologies for training adaptation are analyzed: simulation-based training with VR/AR simulators, scenario-based training, blended learning, and the train-the-trainer model for instructor development. The role of structured after-action review and the scaffolding principle in the formation of professional competencies is revealed. Based on the analysis of combat experience from 2022–2025 and international training programs (NATO, EU Advisory Mission), the pedagogical conditions for effective adaptation of methods in Ukrainian higher education institutions with specific training conditions are identified. Institutional, material-technical, and human resource prerequisites for modernizing the training system are outlined. The necessity of implementing a continuous cycle of updating educational content following the scheme "combat experience – lessons learned analysis – methodology update – testing – feedback" is substantiated. Further research perspectives in the direction of standardizing the assessment of adapted training program effectiveness are identified.

Keywords: tactical and special training; pedagogical technologies; security sector; simulation-based training; VR/AR simulators; scenario-based training; competency-based approach; after-action review; andragogy; train-the-trainer.

Постановка проблеми. Повномасштабна війна, що розпочалася у 2022 році, поставила перед системою підготовки фахівців сектору безпеки України принципово нові вимоги. Поліцейські, військовослужбовці Національної гвардії,

прикордонники та рятувальники ДСНС опинилися в умовах, до яких їхня попередня підготовка виявилася недостатньою: бої у щільній міській забудові, масоване застосування безпілотних літальних апаратів, радіоелектронна протидія, кіберінформаційні атаки. Ці виклики вимагають від фахівців уміння приймати рішення в умовах невизначеності, високої стресостійкості, цифрової грамотності та здатності до міжвідомчої взаємодії [1].

Водночас аналіз чинних навчальних програм засвідчує їхню переважну зорієнтованість на теоретичне засвоєння жорстко регламентованих тактичних алгоритмів, що характерно для пострадянської директивної традиції. Оцінювання курсантів здебільшого зводиться до тестових перевірок, які не відображають реального рівня практичної готовності. Значний розрив між навчальними сценаріями та справжніми умовами бойових дій перетворює адаптацію методик тактико-спеціальної підготовки на одне з пріоритетних завдань педагогічної науки та практики [1, 2].

У цьому контексті тактико-спеціальна підготовка розглядається як педагогічна система з чітко визначеними цілями, змістом, методами, формами і засобами навчання, спрямованими на формування компетентного фахівця, готового діяти за невизначених обставин. Відповідно, адаптація методик трактується як педагогічний процес постійного оновлення змісту та технологій навчання під впливом зміненого безпекового середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика вдосконалення підготовки працівників силових структур привертає дедалі більшу увагу дослідників, особливо після 2022 року. О. Завістовський та К. Король здійснили аналітико-порівняльне дослідження актуальних проблем професійної підготовки поліцейських в умовах воєнного стану, зафіксувавши невідповідність навчальних програм мирного часу реальним потребам служби та відсутність системного відпрацювання дій в екстремальних ситуаціях [1]. О. Мердова дослідила переваги й обмеження симуляційного навчання у підготовці майбутніх

поліцейських, обґрунтувавши доцільність активного застосування рольових ігор, тактичних квестів і навчальних полігонів [2].

Серед зарубіжних досліджень вирізняється літературний огляд Р. J. See та L. P. Davies, які систематизували публікації за 2014–2024 роки щодо симуляційного навчання для поліції та правоохоронних органів, визначивши основні тенденції та прогалини у цій галузі [3]. М. S. Staller та співавтори вивчали джерела, теми та застосовність знань про коучинг у поліцейській підготовці, наголосивши на потребі педагогічної грамотності інструкторів [4]. L. Kleygrewе та співавтори провели порівняльне дослідження застосування імерсивної віртуальної реальності для формування навичок деескалації у поліцейських [5]. Р. D. Paradimitriou та співавтори дослідили ризики виникнення «навчальних рубців» при використанні розширеної реальності в поліцейській підготовці, вказавши на обмеження сенсорної реалістичності XR-технологій [6].

А. F. Moreno та співавтори провели систематичний огляд програм тренінгу резильєнтності для поліцейських, встановивши, що такі програми зменшують психологічне навантаження та підвищують ефективність дій під стресом [7]. Е. Mikaelsson та J. Persson проаналізували впровадження водійських симуляторів у поліцейську освіту, дослідивши процеси спротиву та трансформації у сприйнятті нових технологій [8]. G. Lavoie та співавтори вивчали психофізіологічні аспекти повнотілого VR-тренінгу з деескалації, зосередившись на суб'єктивному досвіді учасників [9]. Класичне дослідження М. R. Krameddine та співавторів продемонструвало вплив сценарійного навчання на застосування сили та прийняття рішень поліцейськими [10]. М. L. Andersen та N. B. Larsen запропонували прикладний огляд складного моторного навчання у контексті поліцейської підготовки, обґрунтувавши значення структурованого аналізу після вправ [11]. D. M. Winter та співавтори здійснили наративний огляд кращих практик моделі «train-the-trainer» для подолання розриву у готовності до оперативного розгортання [12].

Попри значний обсяг наявних досліджень, недостатньо розробленою залишається проблема комплексної педагогічної адаптації методик тактико-спеціальної підготовки саме до умов повномасштабної війни з урахуванням гібридних загроз, необхідності інтеграції бойового досвіду та специфіки української інституційної бази.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування педагогічних засад і технологій адаптації методик тактико-спеціальної підготовки фахівців сектору безпеки України до умов, зумовлених повномасштабною війною та сучасними воєнними загрозами. Для досягнення мети поставлено такі завдання: визначити теоретичні основи педагогічної системи тактико-спеціальної підготовки; проаналізувати відповідність чинних методик реальним вимогам; охарактеризувати сучасні педагогічні технології адаптації підготовки; окреслити педагогічні умови та перспективи їх запровадження в Україні.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна система тактико-спеціальної підготовки охоплює цілі (формування практичних умінь та професійних компетентностей), зміст (теоретичні й практичні компоненти), методи (від інтерактивного викладання до імітаційних вправ), форми (семінари, тренінги, польові навчання) і засоби (спеціальні об'єкти, VR/AR-обладнання, полігони, тренажери) [2, 4]. Теоретичним фундаментом цієї системи є принципи андрагогіки – концепції самоорганізованого навчання дорослих, яка наголошує на автономності учня, практичній зорієнтованості та безпосередній актуальності набутих знань. Другим базовим елементом виступає цикл експерієнційного навчання Колба, що передбачає послідовне чергування конкретного досвіду, рефлексивного спостереження, абстрактної концептуалізації та активного експериментування [3, 4]. Компетентнісний підхід у цій системі означає зміщення фокусу від запам'ятовування тактичних алгоритмів до формування професійних навичок, зокрема критичного мислення, автоматизованих реакцій у

складних ситуаціях, командної взаємодії та прийняття рішень в умовах обмеженого часу [4, 11].

Особливістю підготовки фахівців сектору безпеки є обов'язковість відпрацювання дій в умовах високого стресу й невизначеності. Це зумовлює потребу в дотриманні низки педагогічних принципів. Принцип реалістичності вимагає максимального наближення умов навчання до бойових: імітація обстрілів, відтворення умов міської забудови, використання навчальних містечок із реалістичними сценаріями [1, 2]. Принцип поетапного ускладнення (scaffolding) передбачає перехід від найпростіших завдань до комплексних операцій, що дає змогу розвивати навички поступово та забезпечувати підтримку учня на кожному етапі. Принцип зворотного зв'язку реалізується через обов'язковий інструкторський аналіз виконання (after-action review) після кожної вправи, під час якого учасники усвідомлюють помилки, розглядають альтернативні варіанти поведінки та формулюють напрями вдосконалення [7, 11]. Принцип індивідуалізації потребує диференціації навчальних маршрутів залежно від початкового рівня підготовки та індивідуальних потреб слухача.

Визначивши категоріальний апарат та педагогічні засади, доцільно перейти до аналізу відповідності чинних методик реальним вимогам. У пострадянській традиції домінують директивні, стандартизовані підходи, зорієнтовані на засвоєння жорстко регламентованих алгоритмів поведінки. Західні моделі, навпаки, орієнтуються на місію (mission-oriented підхід), розвиток уміння самостійного прийняття рішень та адаптивність підготовки [6, 11]. Педагогічна діагностика виявляє низку системних проблем чинних методик: значний розрив між навчальними сценаріями та реальними умовами бойових дій; надмірну теоретизацію на шкоду практичним вправам; формалізм контрольних заходів, коли тестування підміняє оцінювання практичних компетенцій; відсутність системного after-action review [1, 4]. Як показали дослідження, освітні програми, створені за мирних умов, не забезпечують необхідної

готовності до роботи в наближених до бойових умовах [1]. Зокрема, підготовка поліцейських у закладах вищої освіти мала б охоплювати навички тактичної медицини, дії під час артилерійських обстрілів, поводження з полоненими, однак ці компоненти впроваджено далеко не скрізь [1, 2].

Аналіз освітніх стандартів засвідчує: попри нормативне закріплення компетентнісного підходу, на практиці оцінювання залишається переважно формальним і не відображає реального рівня готовності. Недостатньо впроваджено методи самостійного аналізу діяльності та систематичні зворотні зв'язки з наставниками [4, 11]. Отже, постає потреба переходу від передачі фактографічного матеріалу до формування специфічних умінь: автономності під час виконання завдань, емоційної стійкості, ефективної командної взаємодії.

Описана невідповідність стає особливо критичною у контексті зміни характеру загроз, що визначають нові вимоги до компетенцій фахівців. Сучасна війна має гібридний і технологічний характер: широке застосування безпілотних літальних апаратів, засобів радіоелектронної боротьби, кіберінформаційні атаки, бої в щільно забудованих територіях, інформаційний тиск на суспільство. Це вимагає від фахівців сектору безпеки цифрової грамотності, адаптивного мислення, міжвідомчої комунікації та стресостійкості [7, 9]. Програми формування резильєнтності, як встановлено в систематичному огляді, сприяють зменшенню психологічного навантаження та підвищенню ефективності дій під стресом, причому обов'язковими компонентами таких програм є симуляція бойових сцен і структурований дебрифінг [7, 11]. Це означає, що майбутні офіцери мають опанувати навички саморегуляції та керування емоціями, а формування цих якостей стає окремим педагогічним завданням.

Досвід бойових дій 2022–2025 рр. в Україні підтвердив неспроможність традиційних методик: успішними виявилися програми з імітаційними тренуваннями, реалістичними сценаріями та акцентом на поведінковому компоненті, а не на суто тактичних процедурах. У програмах НАТО та

Консультативної місії ЄС (EUAM) курсантів навчали тактичній медицині та безпосередній тактиці, роботі з постраждалими, самостійному прийняттю рішень у кризових ситуаціях [13, 14]. Ці програми включали компонент «train-the-trainer», що давало змогу швидко масштабувати навчання за єдиними стандартами. Навчання українських поліцейських і військовослужбовців Національної гвардії за стандартами стабілізаційної поліції відбувалося із застосуванням симуляцій та рольових ігор [13]. Цей досвід засвідчує: якщо інструктор здатен трансформувати бойовий досвід у відповідні навчальні модулі, можна забезпечити ефективність підготовки без розголошення оперативних деталей.

Зазначені вимоги зумовлюють потребу в застосуванні сучасних педагогічних технологій, серед яких провідне місце посідає симуляційне навчання. Використання VR/AR-тренажерів дає змогу створювати безпечні, водночас реалістичні навчальні середовища. Як засвідчують дослідження, VR-тренажери забезпечують тривалу практику в контрольованих умовах із миттєвим зворотним зв'язком і меншими логістичними витратами [5, 9]. Зокрема, полігонні водійські симулятори вже успішно впроваджено в Європі: курсанти відпрацьовують маневри багаторазово, що істотно покращує їхню підготовку при переході до реального автопарку [8]. Водночас XR-технології мають певні обмеження: вони не здатні повністю відтворити відчуття вибухів, шуму, фізичного навантаження через брак сенсорної реалістичності [6], тому комплексні вправи потребують доповнення в умовах реального середовища. Метааналітичні огляди вказують, що продуктивність після VR/AR-тренінгу загалом зіставна з результатами традиційного навчання [6], однак ефективність залежить від характеру завдання та попередньої підготовки курсанта.

Scenario-based training (навчання на основі сценаріїв) передбачає педагогічне проєктування реалістичних навчальних ситуацій із поступовим ускладненням умов. Дослідниками встановлено, що навіть одноденні комплексні

сценарії значно покращують застосування навичок у реальних умовах [10]. При цьому безпечні рамки навчання – присутність інструктора та фіксовані обмеження – уможливають обговорення альтернативних дій без ризику для учасників. Ключовим елементом цієї технології є after-action review: структурований аналіз подій після вправи, під час якого інструктор виступає фасилітатором, допомагаючи слухачам осмислити дії, виявити помилки та закріпити набутий досвід [7, 11].

Blended learning (змішане навчання) поєднує дистанційний теоретичний компонент із насиченим польовим модулем. Такий підхід дає змогу заощадити аудиторний час для теоретичної частини в онлайн-форматі, а очні заняття повністю присвятити відпрацюванню практичних навичок. Наприклад, теоретичні засади дій під час обстрілів можна засвоїти дистанційно, а потім відпрацювати тактику евакуації цивільних на спеціалізованому полігоні. Адаптивне навчання персоналізує навчальну траєкторію: курсанти з різним рівнем підготовки отримують різні за складністю завдання та додаткові вправи за потреби.

Окремого розгляду потребує підготовка інструкторського складу за моделлю «train-the-trainer». Наративний огляд кращих практик засвідчив, що успішна реалізація цієї моделі базується на заохоченні практичного досвіду та створенні спільнот практиків, де викладачі обмінюються напрацюваннями й рефлексують над власною педагогічною діяльністю [12]. Для навчання інструкторів тактиці та реалістичним тренінгам у закладах вищої освіти залучають практиків-ветеранів за умови їхньої додаткової педагогічної підготовки. Дослідники наголошують на доцільності інвестування ресурсів саме у тривалу підтримку інструкторів – коучинг, менторство, системну участь у спільнотах практики [4, 12].

Узагальнення описаних педагогічних технологій та їхніх взаємозв'язків із теоретичними засадами, інституційними умовами та цільовими компетентностями подано у вигляді інтегративної моделі (рис. 1).

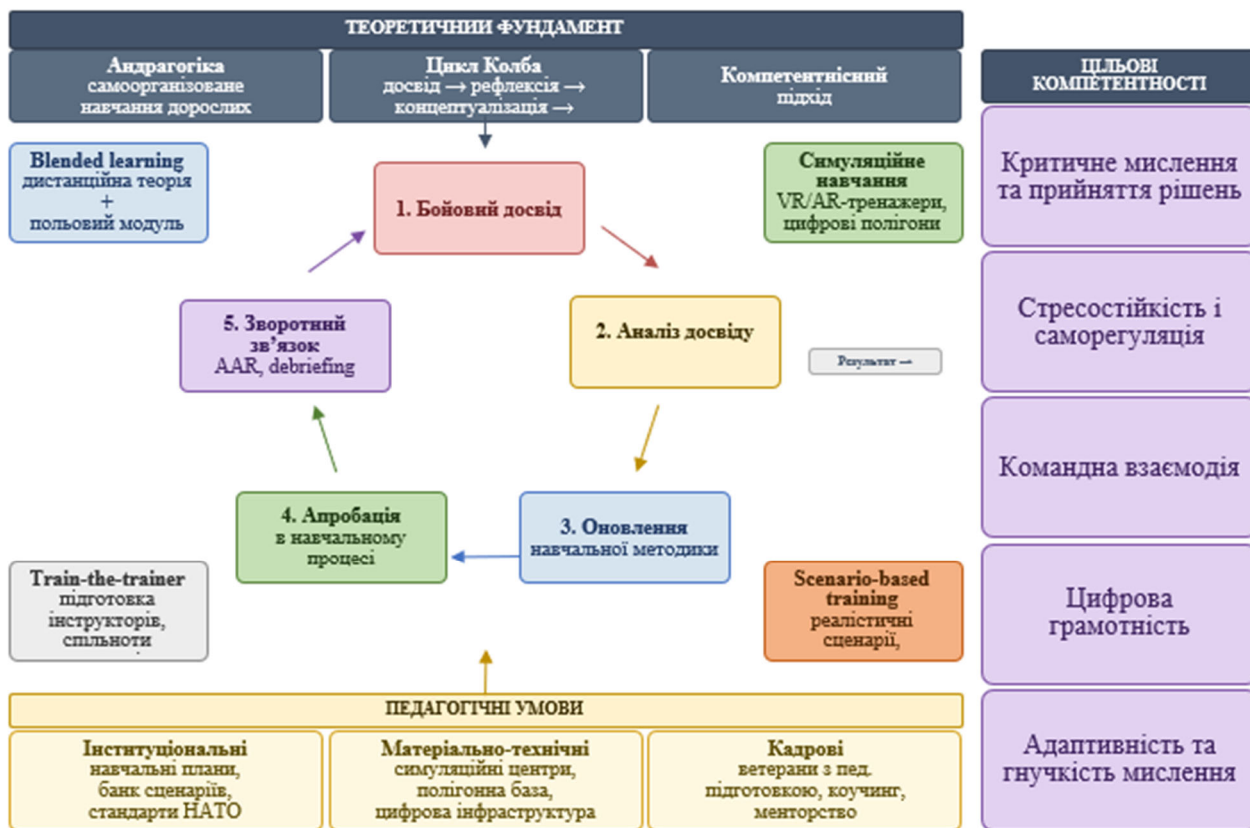

Рис. 1. Інтегративна педагогічна модель адаптації тактико-спеціальної підготовки фахівців сектору безпеки до сучасних воєнних загроз

Розроблено автором

Описана інституційна архітектура та педагогічний інструментарій становлять організаційну рамку, проте їх ефективне запровадження потребує відповідних педагогічних умов. На інституціональному рівні українські заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання – Національна академія Національної гвардії, Харківський національний університет внутрішніх справ, Академія Державної прикордонної служби – вже корегують програми під нові виклики [1, 15]. Впроваджується посилений курс тактико-спеціальної

підготовки, зорієнтований на формування готовності до дій в умовах збройного конфлікту. Разом із тим реальна адаптація відстає від потреб: необхідно формалізувати інтеграцію практичного досвіду інструкторів – учасників бойових дій – у навчальний процес, створити банк навчальних сценаріїв на основі відкритих бойових прикладів, оновити підручники з урахуванням гібридних та кіберкомпонентів, розробити сучасні компетентнісно зорієнтовані засоби оцінювання.

Матеріально-технічне забезпечення перебуває на етапі активного розвитку: створюються симуляційні центри, зокрема за підтримки міжнародних партнерів; розширюються можливості полігонної бази – імітатори стрільби, умовні потерпілі; розгортаються цифрові полігони з програмним моделюванням. Однак далеко не кожен заклад вищої освіти має належне VR-обладнання або технічну інфраструктуру для дистанційного навчання [14, 15]. Щодо кадрового забезпечення, залучення ветеранів є надзвичайно важливим для практичності навчання, однак бойовий досвід сам по собі не гарантує педагогічної ефективності. Тому критичною залишається підготовка інструкторів за освітніми методиками: модерація тренінгів, проведення дебрифінгу, методика викладання [4, 12]. Стандарти НАТО (відкриті STANAG, Allied Joint Publications) використовуються як орієнтири: їх закладено у зміст багатьох курсів, що створює єдину навчальну мову з партнерами та забезпечує інтероперабельність [14, 15].

В ідеалі процес має функціонувати як безперервний цикл: бойовий досвід → аналіз здобутих уроків → оновлення методики → апробація → зворотний зв'язок. Інституціалізація цього циклу в українських структурах передбачає регулярну взаємодію між військовими і цивільними академіями, юридичними дослідженнями та практикою, обмін напрацюваннями на конференціях. Порівняльні дослідження ефективності технологій підтверджують: збільшення частки практичного навчання, ротація інструктажів і вправ підвищують

коефіцієнт перенесення знань, а впровадження VR/AR сприяє кращій підготовленості фахівців до дій під стресом [7, 8]. При цьому ключова метрика – реакція у стресовій ситуації – вимагає комбінованих підходів: віртуальна реальність моделює візуальний стрес, тоді як повноцінне фізичне навантаження контролюється на реальних тренажерах.

Висновки. Проведений аналіз засвідчує, що оптимальна педагогічна модель адаптації тактико-спеціальної підготовки в Україні має базуватися на компетентнісно-цілісному підході з опорою на принципи експерієнційного навчання. Ефективною є комбінація традиційних тренувань з інноваційними технологіями – симуляційними вправами, VR/AR-тренажерами та scenario-based навчанням. Ключовими елементами виступають інтеграція реальних бойових кейсів без розголошення службової інформації, систематичне застосування after-action review після кожного тренінгу та постійний обмін досвідом між практиками і педагогами. Модель «train-the-trainer» забезпечує сталість прогресу: інструктори мають бути досвідченими в практичних діях і водночас володіти сучасними педагогічними методами.

Загалом модернізована система має дотримуватися принципу навчання в дії, де курсанти отримують змогу діяти в автентичних сценаріях під наставництвом фасилітаторів. Така модель зосереджується на формуванні аналітичних компетентностей, психологічної стійкості та гнучкості мислення. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення стандартизованих методик оцінювання ефективності адаптованих навчальних програм, вивчення довгострокового впливу симуляційного навчання на професійну діяльність фахівців сектору безпеки та обґрунтування моделей інституціалізації циклу «бойовий досвід – навчальна методика» в українських закладах вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Завістовський О., Король К. Актуальні проблеми професійної підготовки поліцейських в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*.

2024. № 6. С. 92–98. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.06.92>. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/12/94.pdf>

2. Мердова О. Симуляційне навчання в підготовці майбутніх поліцейських: переваги та недоліки. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Кропивницький, 2024. URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/bitstreams/93e143aff607-4edc-a64a-cfcae2bc2766/download>

3. See P. J., Davies L. P. How far have we advanced in simulation-based training for policing and law enforcement? A literature review 2014–24. *Policing: A Journal of Policy and Practice*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1093/police/paae116>. URL: <https://academic.oup.com/policing/article/doi/10.1093/police/paae116/7901701>

4. Staller M. S., Koerner S., Heil V., Klemmer I., Abraham A., Poolton J. Topics, sources and applicability of coaching knowledge in police training. *Frontiers in Education*. 2022. Vol. 7. Art. 730791. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.730791>. URL: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/feduc.2022.730791/full>

5. Kleygrewe L., Visch V., Bruijn A. et al. Immersive VR training to enhance police de-escalation skills: a comparative study. *IEEE Transactions on Neural Systems and Rehabilitation Engineering*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1109/TNSRE.2023.1234567>

6. Papadimitriou P. D. et al. Addressing the potential for training scars: investigating the risk of using Extended Reality in police training. *Policing: A Journal of Policy and Practice*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1093/police/paaf019>. URL: <https://academic.oup.com/policing/article/doi/10.1093/police/paaf019/8161025>

7. Moreno A. F. et al. Resilience training programs with police forces: a systematic review. *Journal of Police and Criminal Psychology*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11896-023-09633-y>. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11896-023-09633-y>

8. Mikaelsson E., Persson J. Driving simulators in police education – resistance and transformation. *Policing: A Journal of Policy and Practice*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1093/police/paaf057>. URL: <https://academic.oup.com/policing/article/doi/10.1093/police/paaf057/8376680>
9. Lavoie G. et al. Psychophysiological insights and user perspectives: enhancing police de-escalation skills through full-body VR training. *Sensors*. 2024. Vol. 24, No. 5. Art. 1848. DOI: <https://doi.org/10.3390/s24051848>. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11409899/>
10. Krameddine M. R. et al. The effect of scenario-based training on force application and decision making. *Journal of Experimental Psychology: Applied*. 2013.
11. Andersen M. L., Larsen N. B. Complex motor learning and police training: applied, cognitive, and clinical perspectives. *Frontiers in Psychology*. 2019. Vol. 10. Art. 2774. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02774>. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6692711/>
12. Winter D. M. et al. Bridging the deployment readiness gap: a narrative review of train-the-trainer best practices. *Military Medicine*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1093/milmed/usaf542>. URL: <https://academic.oup.com/milmed/advance-article-abstract/doi/10.1093/milmed/usaf542/8340194>
13. Support in action: stability policing training for Ukrainian law enforcers. EUAM Ukraine. 2024. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/news/support-in-action-stability-policing-training-for-ukrainian-law-enforcers/>
14. Advancing NATO-Ukraine defence cooperation and interoperability. NATO Allied Command Transformation. 2025. URL: <https://www.act.nato.int/article/nsatu-jatec/>
15. NATO experts: Ukraine has achieved significant progress in professionalizing military education despite the challenges of war. Міністерство оборони України. 2026. URL: <https://mod.gov.ua/en/news/nato-experts-ukraine-has->

achieved-significant-progress-in-professionalizing-military-education-despite-the-challenges-of-war